

ویژه فرهنگ و معارف رضوی

| سال اول | ویژه نامه ۱۶۱ |

مروری بر کتاب «گفت و گو با علامه حسن حسن‌زاده آملی»

علامه به روایت علامه

حسین (علیه السلام) قطب‌نمای آزادگان

و آزادی‌خواهان جهان

زائران جامانده از اربعین حسینی مسیر تشرّف

به بارگاه حضرت رضاع) را پیاده طی کردند

من ایرانم و تو عراقی

چه فراقی چه فراقی!

امداد غیبی «اربعین»

در جهانی شدن فرهنگ توحیدی

خبر

خادمان رضوی

و اجرای برنامه‌های فرهنگی

معاون امور بین‌الملل سازمان علمی و فرهنگی آستان قدس رضوی از اجرای برنامه‌های فرهنگی در موبک‌های مسیر نجف تا کربلا توسط خادمان بارگاه منور رضوی خبر داد.
حجت‌الاسلام سیدمحمد ذوالفقاری به آستان‌نیوز گفت: «همزمان با فرا رسیدن اربعین شهادت سید و سالار شهیدان حضرت اباعبدالله‌الحسین(ع) و ایام پایانی ماه صفر، ۶۶ نفر از خدام بارگاه منور رضوی به همراه جمعی از کارشناسان امور فرهنگی و تبلیغی آستان قدس رضوی با حضور در مواکب خدمت‌رسانی به زائران امام حسین(ع) و با اهدای هدایای فرهنگی و معنوی از حرم امام رضا(ع)، تلاش کردند جای خالی و کمرنگ زائران ایرانی در اربعین امسال که به‌واسطه شیوع بیماری کرونا دچار محدودیت شده است را در حد توان پر کنند». یکی از مهم‌ترین برنامه‌های این خادمان اجرای برنامه‌های فرهنگی و نغمه‌سرایی رضوی در موبک‌های مستقر در میان راه نجف تا کربلا بود.

در ضمن بنیاد پژوهش‌های اسلامی آستان قدس رضوی، مؤسسه انتشارات آستان قدس رضوی(به نشر) و دانشگاه‌های علوم اسلامی رضوی و بین‌المللی امام رضا(ع) نیز به‌زودی با حجم بالایی از تولیدات خود در نمایشگاه بین‌المللی کتاب نجف اشرف شرکت می‌کنند.

ذوالفقاری با بیان اینکه یکی از ظرفیت‌های بزرگ آستان قدس رضوی در سازمان علمی و فرهنگی این آستان، تولید محتوای دینی در گفتمان فرهنگ رضوی است، گفت: بنیاد پژوهش‌های اسلامی آستان قدس رضوی، یکی از باسابقه‌ترین مراکز علمی در منظومه علمی و فکری این آستان است و در تولید دانش اسلامی براساس گفتمان رضوی و معارف رضوی سابقه بسیار درخشانی دارد.

پویش ایرانی‌ها برای خدمت‌رسانی در دهه آخر صفر

همه خادم‌الرضاییم

۴

درباره «صدر العلما»، عالم شهیدی که در حرم رضوی مدفون است

قربانی توطئه «کمیته مجازات»

جوانی با پادرمیانی پدرش، کارمند سفارت انگلیس شد و بعدها در شبکه جهانی فراماسونری، قدرت زیادی پیدا کرد. در آن غروب غم‌انگیز تهران، هنگامی که سیدمحسن صدرالعلما، ذکروگیاں از منزل خارج شد تا خود را به مسجد برساند، سه نفر در پیچ ابتدای کوچه مسجد، در کمینش بودند؛ احسان‌الله، حسین لّیله و یکی دیگر از اعضای کمیته. سید با آرامش همیشگی از پیچ کوچه گذشت؛ همراه و هم‌قدمی نداشت. این را قاتلان می‌دانستند و البته آگاه بودند که در آن وقت، یعنی لحظات اذان مغرب در ماه مبارک رمضان، کوچه خلوت است. ترور به سرعت انجام گرفت؛ سه گلوله به قلب آن عالم مبارز اصابت کرد و سیدمحسن صدرالعلما، در دم به شهادت رسید.

■ راز ترور علما

نقش علما در آغاز و به ثمر رسیدن جنبش مشروطه، نقشی بی‌نظیر و بی‌بدیل است. به دیگر سخن، اگر علما به ماجرای مشروطیت ورود

نقوذ علما در میان مردم، سبب می‌شد در بسیاری از مواقع، مسیر تحرکات عناصر ضد دین بسته شود. به همین دلیل با پیروزی مشروطیت، تلاش‌ها برای حذف علما و مصادره به مطلوب جنبش از سوی عناصر مشکوک و بعضاً وابسته‌ای مانند سید حسن تقی‌زاده آغاز شد.

کرده است که هنگام ورود جوانان و نوجوانان کمتر از ۱۸ سال به مسجد، از آن‌ها پذیرایی شود و البته، بزرگ‌ترها حق ندارند از این تنقلات میل کنند. نمونه‌ای دیگر از این موقوفه‌ها در شهر نایین قرار دارد: موقوفه‌ای متعلق به حاج حسن که بر اساس آن، درآمد حاصل از کلی زمین وقفی، بین افرادی تقسیم می‌شود که در رساندن دادخواهی مظلومان به حاکم و قاضی نقش دارند. در همین شهر نایین، موقوفه دیگری است که در آن، واقف حواسش به برخی روضه‌خوان‌ها بوده؛ روضه‌خوان‌های جوانی که منبرشان طرفداری ندارد؛ حاج کاظم سهمی از ملک وقفی خود را به این روضه‌خوان‌های جوان اختصاص داده است که یک وقت ناامید نشوند و به نیابت از او، در ایام محرم روضه

می‌توان ردی از آن‌ها گرفت و جلوه‌ای از آن را مشاهده کرد، ما نیز در این صفحه، بارها به آن‌ها پرداخته‌ایم. اما این‌بار می‌خواهیم درباره موقوفه‌هایی بگوییم که به دنبال خوب کردن حال انسان‌ها هستند؛ می‌خواهند شادشان کنند و به آن‌ها روحیه ببخشند. موقوفه‌هایی که در آن‌ها، واقف به دنبال رفع مشکلات فکری مردم است و با ظرافتی مثال‌زدنی، یکی از مشکلات روحی شهروندان را مورد توجه قرار می‌دهد. مثلاً در اصطهبانات (استهبان) فارس، موقوفه‌ای وجود دارد که دغدغه واقف آن، مسجد رفتن جوان‌هاست. طبق متن وقف‌نامه، کربلایی نصرت نگران است که با دور شدن جوانان از مسجد، وضعیت اخلاقی‌شان دستخوش مشکل و انحراف شود؛ بنابراین کلی درخت بادام و گردو وقف

محمد رضا انصافی | درباره سنت حسنه وقف، بسیار شنیده و خوانده‌اید. این روزها با نزدیک شدن به دهه پایانی ماه صفر، می‌توانید برکات بسیاری از موقوفه‌هایی که اجداد ما برای اطعام و برگزاری مراسم سوگواری در نظر گرفته بودند، ببینید؛ موقوفه‌هایی که در هر شهر و روستایی،

منبرمجازی

بزرگ فریادگر امامت

وقتی نام شریف امام رضاع) را می‌شنویم، مهم‌ترین وصف یا ویژگی آن حضرت که باید به ذهن ما متبادر شود چیست؟ آیا اینکه حضرت به ایران تشریف آوردند، اینکه غریب بودند و غریبانه به شهادت رسیدند یا اینکه ایشان را عالم آل‌محمد(ع) برمی‌شمردند، کدام‌یک باید مهم‌ترین ویژگی حضرت در نزد ما باشد؟! همه این‌ها خصوصیات و اتفاقات مهم زندگی حضرت بودند، ولی هیچ‌یک از این ویژگی‌ها نباید مهم‌ترین وصف امام رضاع) در ذهن ما باشد. کار خاص و مأموریت ویژه حضرت، هیچ‌یک از این‌ها نبوده است... امام رضاع) در بین همه ائمه هدی، صریح‌ترین پیام‌های ولایی را به مردم منتقل کردند و می‌توان گفت امام رضاع) در بیان و دعوت به امر امامت ولایت، از جهاتی صریح‌ترین امام بودند... ایشان دعوت به امر ولایت را در زمان خلیفه مقتدر عباسی: هارون‌الرشید هم انجام می‌دادند. اقتدار هارون در تاریخ بی‌نظیر است. هارون همان کسی بود که توانست امام موسی‌بن جعفر(ع) را هرچند مخفیانه و فریبکارانه به شهادت برساند... وقتی به امام رضاع) عرضه داشتند: شما نمی‌ترسید از اینکه هارون شما را هم مانند پدر گرمی‌تان امام موسی‌بن جعفر(ع) به شهادت برساند یا اذیت کند؟ حضرت فرمودند: «همان‌طور که پیامبر اکرم(ص) می‌فرمودند «اگر ابولهب توانست یک مو از سر من کم کند، من پیغمبر شما نیستم» من هم به شما می‌گویم؛ اگر هارون توانست یک مو از سر من کم کند، من امام شما نیستم»... سخن صریح امام رضاع) به مأمون هم بسیار قابل تأمل است. وقتی مأمون، حضرت را به دارالخلافه آورد، حضرت به او فرمود: «مأمون! با این کاخ و سلطنت و با این تقربى که به ظاهر برای من درست کرده‌ای فکر نکن بر عزت من در جهان اسلام افزوده‌ای! من در مدینه بر مرکب خود سوار می‌شدم و بر قطعه کاغذی دستوری می‌نوشتم که در شرق و غرب عالم اطاعت می‌شد». این یعنی من بدون هیچ خدم و حشم و دستگاهی حکمران مطلق دل‌ها هستم و به قدرت ظاهری تو نیازی ندارم... امام رضاع) وقتی کمترین فرصت و امکان و کمترین ظرفیت برای آشنایی با مفهوم امامت و ولایت را در میان مردم دیدند، روی مفاهیمی مثل نماز و روزه و عبادات و اخلاقیات کار نکردند، بلکه به سراغ اصل ماجرا رفتند و به اصلی‌ترین مفهوم دینی یعنی ولایت و امامت پرداختند. نمونه برجسته آن حدیث سلسله الذهب است... بنابراین وقتی نام شریف امام رضاع) را شنیدیم باید بگوییم «بزرگ فریادگر امامت» و ولایت. چون ایشان به هر دلیل، صریح‌ترین

امام در بیان امر امامت و ولایت و معارف پیرامونی آن هستند. این مهم‌ترین ویژگی امام رضاع) است.

